

2023 Yılı Rekabet Hukuku Raporu

Av. Mert Karamustafaoğlu
Av. Merve Bakırcı
Av. Can Yıldız
Av. Asli Su Çoruk
Stj. Av. İlayda Salkım

Giriş

2023 yılında Türk rekabet hukuku uygulaması bakımından oldukça önemli gelişmeler yaşandı. Öncelikle, Rekabet Kurumu'nun ("Kurum") işgücü piyasalarını mercek altına alması ve bu konuda yürüttüğü önemli bir soruşturmanın sonuçlanması, farklı sektörlerde faaliyet gösteren teşebbüslerin insan kaynakları uygulamalarını yeniden gözden geçirmeleri gereksinimini beraberinde getirdi.

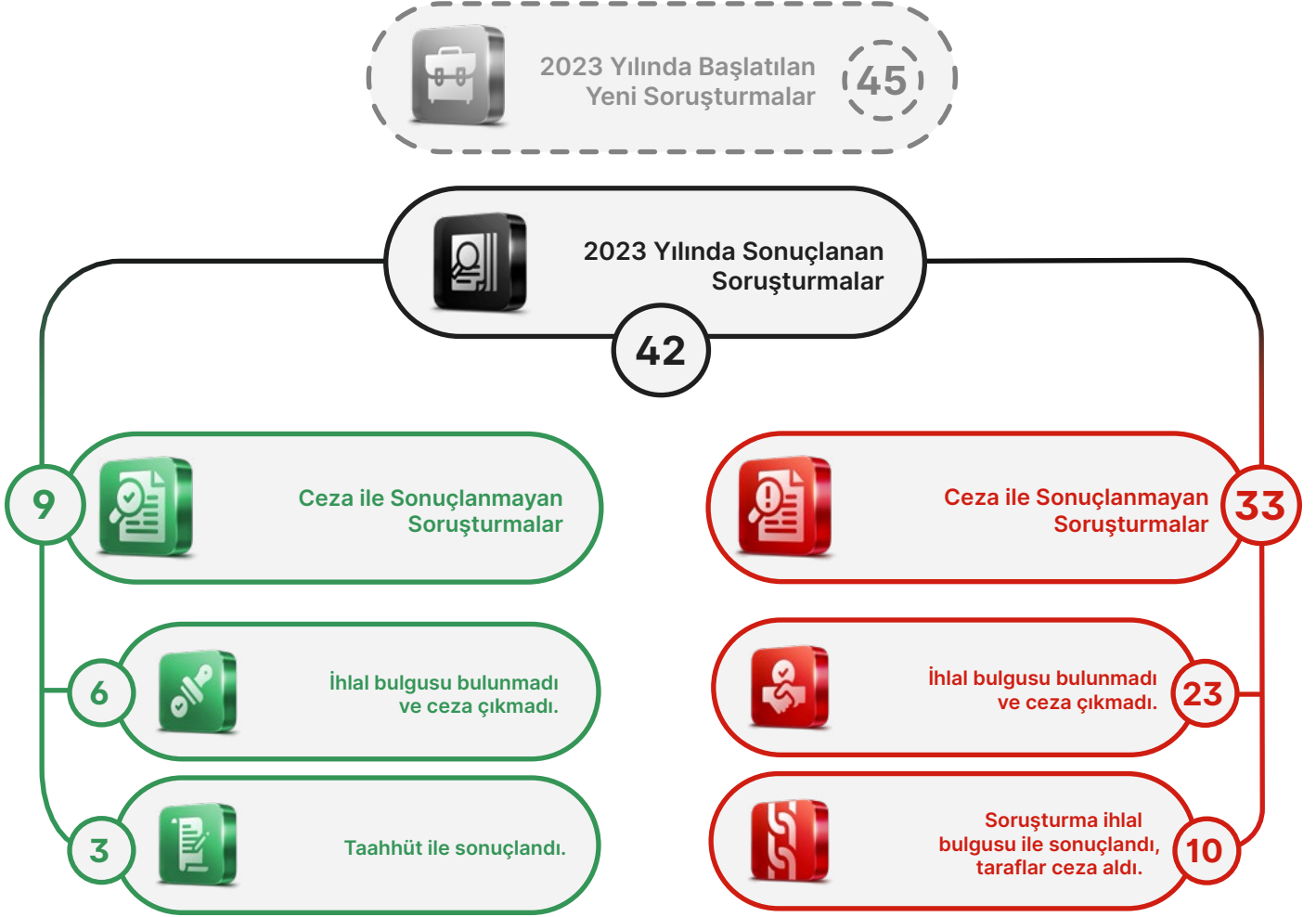
Kurul, son yıllarda gözlenen trendi devam ettirerek 2023'te de özellikle tüketicileri doğrudan etkileyen sektörlerde çok sayıda yeni soruşturma başlattı. Buna ek olarak, 2020'deki mevzuat değişikliği ile yürürlüğe giren ve uygulaması her geçen yıl artan uzlaşma ve taahhüt mekanizmalarının uygulamasının 2023 yılında oldukça yaygınlaşması dikkat çekti.

Ayrıca, Anayasa Mahkemesi'nin çeşitli kararları, başta yerinde inceleme yetkisi olmak üzere Rekabet Kurulu'na tanınan geniş yetkilerin kanuniliğinin sorgulanmasına yol açtı. Son olarak, 2023 yılında, dijital pazarlar ve perakende sektörünü ilgilendiren önemli sektörel gelişmeler yaşandığı ve bu konularda kapsamlı Kurul kararları yayımlandığı gözlemlendi. 2023 yılında dikkat çeken bu gelişmelere ve daha fazlasına raporumuzda yer verdik.

İçindekiler

İnfografik: 2023 Yılında Rekabet Kurulu Karar İstatistikleri	4
İnfografik: 2023 Yılında Birleşme ve Devralma İstatistikleri	5
Rekabet Hukukundaki Mevzuat Gelişmeleri	7
▶ Kartellerin Ortaya Çıkarılması Amacıyla Aktif İşbirliği Yapılmasına Dair Yönetmelik Yayınlandı	
Sektörel Gelişmeler	8
▶ HTM Perakendeciliği Sektör İncelemesi Nihai Raporu Yayınlandı	
▶ Çevrim İçi Reklamcılık Sektör İncelemesi Ön Raporu Yayınlandı	
▶ Mobil Ekosistemlere Yönelik Sektör İncelemesi Başlatıldı	
Önemli Kurul Kararları	10
▶ Topla-Dağıt Karteli	
▶ Yerinde İncelemenin Engellenmesi	
▶ Yeniden Satış Fiyatının Tespiti	
▶ Dijital Pazarlarda Rekabet İhlalleri	
▶ Uzlaşma Mekanizması	
▶ Yeniden Satış Fiyatının Tespitine İlişkin Uzlaşma Kararları	
▶ Taahhüt Kararları	
▶ İzinsiz Gerçekleştirilen Birleşme ve Devralma (Gun Jumping)	
▶ Kuruma Yanlış veya Yanıltıcı Bilgi Sunulması	
Anayasa Mahkemesi Kararları	20
▶ 4054 Sayılı Kanun'daki Çeşitli Hükümlerin İptaline İlişkin Karar	
▶ Ford Otomotiv Yerinde İnceleme Kararı	
Sonuç	22
Kaynakça	23

2023 Yılında Rekabet Kurulu Karar İstatistikleri

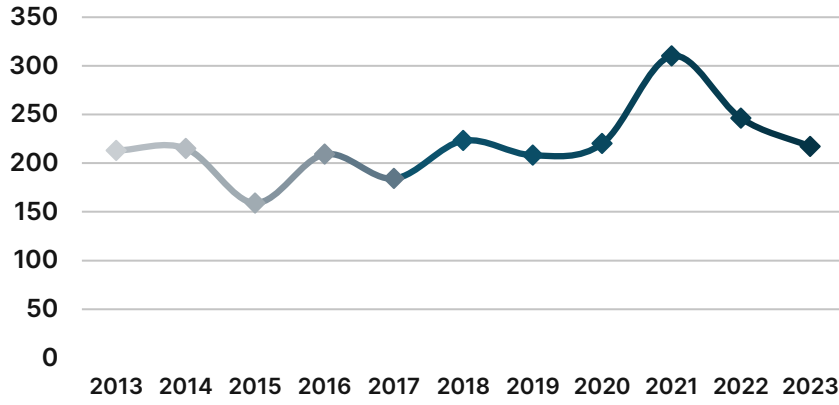

En Çok Soruşturulan Sektörler:

HTM Perakendeciliği, Dijital Platformlar,
Çimento – Hazır Beton & Yapı Kimyasalları

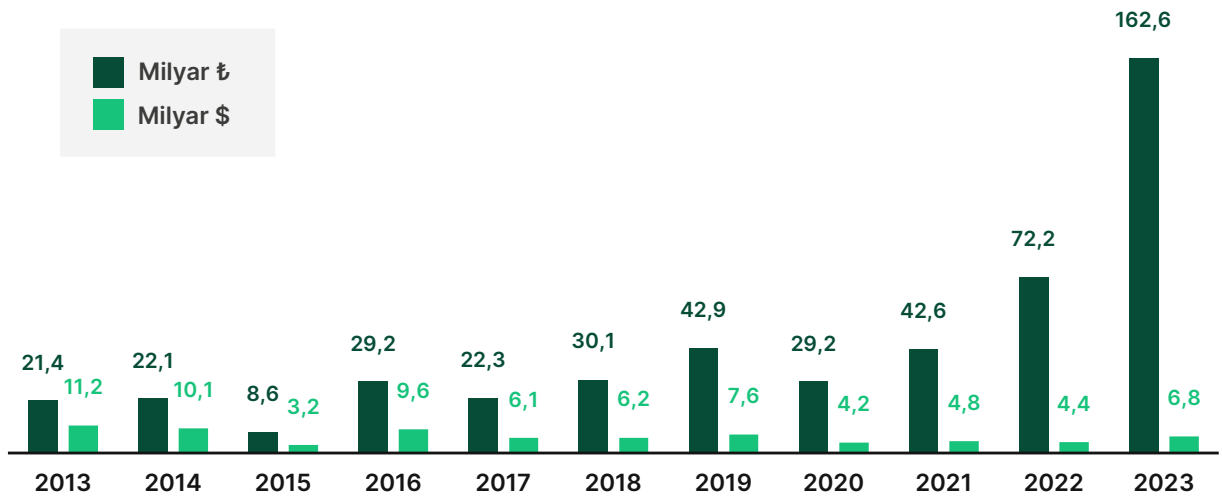
2023 Yılında Birleşme ve Devralma İstatistikleri

Yıllara Göre İncelenen İşlem Sayısı

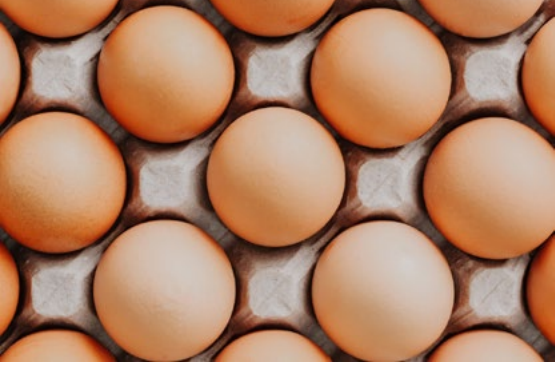

- Geçtiğimiz yılda 217 işlem incelendi.
- 1 işlem nihai incelemeye alındı.
- İzin verilmeyen işlem olmadı.

İşlemlerin Yıllık Toplam Değeri

- 2023 yılında gerçekleşen işlemlerin değeri bir önceki yıla göre %57,4 arttı.

2023 yılında hedef şirketin Türkiye kökenli olduğu birleşme ve devralmalar içinde en çok işlem, 11 işlem adediyle “**elektrik enerjisinin üretimi, iletimi ve dağıtımı**” ile “**bilgisayar programlama, danışmanlık ile ilgili faaliyetler**” alanlarında; en yüksek işlem değeri ise “**hayvansal üretim**” alanında gerçekleştirilmiştir.

36’sı Türkiye’de ve 113’ü yurtdışında olmak üzere, yabancı yatırımcıların 2023 yılında küresel düzeyde gerçekleştirmeyi planladıkları **toplam 149 işlem** ekonomik faaliyet alanlarına göre sıralandığında, dünya genelinde yatırım yapılan sektörlerden öne çıkanlar şu şekildedir:

- ✓ Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler
- ✓ Programcılık ve yayıncılık faaliyetleri
- ✓ Gıda ürünlerinin imalatı
- ✓ Kimyasal ürünlerin imalatı
- ✓ Temel eczacılık ürünleri imalatı
- ✓ Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı

Rekabet Hukukundaki Mevzuat Gelişmeleri

Kartellerin Ortaya Çıkarılması Amacıyla Aktif İşbirliği Yapılmasına Dair Yönetmelik Yayınlandı

16.12.2023 tarihli ve 32401 sayılı Resmî Gazete’de, Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma ve Eylemlere Karşı Aktif İşbirliği Yapılmasına Dair Yönetmelik (**“Aktif İşbirliği Yönetmeliği”**) yayımlandı.^[1] Aktif İşbirliği Yönetmeliği kapsamında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un (**“4054 sayılı Kanun”**) 4. maddesinde yasaklanmış olan kartellerin ortaya çıkarılması amacıyla Rekabet Kurumu ile aktif işbirliği yapan teşebbüsler ile teşebbüs yöneticileri ve çalışanlarına, aynı 4054 sayılı Kanun’un 16. maddesinde belirtilen para cezalarının verilmemesine veya verilecek cezalarda indirim yapılmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenir.

Yeni Aktif İşbirliği Yönetmeliği’nin yayımlanmasıyla birlikte 15.02.2009 tarihli ve 27142 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kartellerin Ortaya Çıkarılması Amacıyla Aktif İşbirliği Yapılmasına Dair Yönetmelik (**“Eski Yönetmelik”**) yürürlükten kaldırıldı.

Yeni Aktif İşbirliği Yönetmeliği’nde, Eski Yönetmelik’ten farklı olarak, “katma değerli belge” “kartel kolaylaştırıcısı” ve “kartel tarafı” gibi tanımların eklenmesi dikkat çekicidir. Bu doğrultuda bir kartelin kurulması ve/veya sürdürülmesine aracılık eden, faaliyetleriyle bir kartelin kurulmasını ve/veya sürdürülmesini kolaylaştıran teşebbüs ve teşebbüs birlikleri “kartel kolaylaştırıcısı” olarak tanımlanmış ve ilgili teşebbüs ve teşebbüs birliklerinin pişmanlık başvurusu yapabilmelerinin önü açılmıştır. Bununla birlikte karteli ispat etme imkânını güçlendiren bilgi ve belgeleri ifade eden “katma değerli belge” kavramı ile pişmanlık başvurusu için Kurul’un karteli ispat etme imkanını güçlendiren bilgi ve belgeler, bir başka deyişle “katma değerli belge” sunulması şartı getirilmiştir.

Ek olarak, para cezalarında indirimden faydalanılabilmesi için soruşturma bildiriminin tebliğini takip eden üç ay içinde ilgili belgelerin sunulması ve koşulların yerine getirilmesi düzenlenir. Rekabet Kurumu’nun 2024 yılında, konuya ilişkin ayrıntıları ve uygulamaya yönelik örnekleri içeren bir kılavuz yayımlaması beklenmektedir.

Sektörel Gelişmeler

HTM Perakendeciliği Sektör İncelemesi Nihai Raporu Yayınlandı

Rekabet Kurumu'nun son yıllarda HTM perakendeciliği sektöründe yürüttüğü kapsamlı incelemelerin bir sonucu olarak HTM Perakendeciliği Sektör İncelemesi Nihai Raporu ("**Nihai Rapor**") yayımlandı.^[2]

Nihai Rapor'da, HTM organize perakende sektöründeki büyümeye dikkat çekilerek özellikle son üç yılda organize kanalın payının ciro ve mağaza sayısı bazında arttığı ifade edilir. Buna ek olarak, Nihai Rapor'da pazar payı en yüksek perakendeci teşebbüslerin pazar payları ve pazar güçleri arttıkça bu teşebbüslerin tedarik piyasasındaki alım güçlerinin de arttığı vurgulanır. Böylelikle perakendeciler, tedarikçileri ile olan ticari ilişkilerini kendi lehlerine olacak şekilde etkileyebilme imkânı elde eder. Alıcı gücünün artması ile birlikte perakendecilerin tedarikçiler üzerinde haksız ticari uygulamalarda bulunduğu iddiaları gündeme gelebilir. Özellikle, perakendecilerce uygulanan ve sektörde "fark faturası" olarak bilinen uygulamaların haksız ticari uygulamalar kapsamında değerlendirilebileceği Nihai Rapor'da değerlendirilir.

Nihai Rapor'da, Avrupa Komisyonu tarafından 2019 yılında Haksız Ticari Uygulamalar Direktifi ile yürürlüğe konulan uygulamalar ile paralel şekilde, alıcı gücünün kötüye kullanılmasının engellenmesi amacıyla alınması planlanan önlemlere de yer verilir. Düzenlemelerin etkin ve sürekli bir şekilde uygulanmasının önemi vurgulanır. Ayrıca, idari para cezalarının caydırıcı olması gerektiğinin altı çizilir.

Nihai Rapor'da HTM perakendeciliğinde özel markalı ürünlerin yerinin artması sebebiyle, özel markalı ürünlere ilişkin yaşanacak olası bir rekabete hassas bilgi değişiminin pazar için önemli sonuçlar yaratabileceği de değerlendirilir. Son olarak, dijitalleşmenin rekabetçi dinamiklere ve rakiplik dengelerine olan etkilerinin gerek ilgili ürün pazarlarının ve ilgili coğrafi pazarların tespitinde gerekse rekabet analizlerinde dikkate alınması gerektiği vurgulanır.

Çevrim İçi Reklamcılık Sektör İncelemesi Ön Raporu Yayınlandı

Rekabet Kurumu tarafından 21.01.2021 tarihinde başlatılan "Çevrim İçi Reklamcılık Sektör İncelemesi" kapsamında ön rapor aşaması ("**Ön Rapor**") tamamlandı.^[3]

Ön Rapor'da, çevrim içi reklamcılığın, son yıllarda elde ettiği büyüme hızı ile tüm geleneksel reklamcılık mecralarını geçtiği ve reklamcılık hizmetlerinin çevrim içi kanallara yönelmesiyle birlikte tedarik zincirinin işleyişinde ve rekabetçi parametrelerde bir takım değişikliklere neden olduğu ifade edilir. Tüm bu gelişmeler sonucunda, rekabet hukukunun bu pazarlarda etkin ve doğru şekilde uygulanması için sektördeki dinamiklerin analiz edilmesi, davranışsal ve/veya yapısal rekabet sorunlarının tespit edilmesi

ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi ihtiyacının hâsıl olduğu ifade edilir. Bu kapsamda, pazar gücü yüksek platformların bağlama, kendini kayırma ve veri birleştirme uygulamalarına yönelik endişelerin çevrim içi reklamcılık sektöründeki rekabetçilik düzeyini etkileyebileceği tespit edilir. Anılan nedenlerle, söz konusu sektöre ilişkin inceleme başlatıldığı belirtilir.

Mobil Ekosistemlere Yönelik Sektör İncelemesi Başlatıldı

Rekabet Kurumu, dijital ekonominin önemli bir bileşenini oluşturan mobil ekosistemlere yönelik olarak sektör incelemesi başlattığını duyurdu.^[4]

Duyuru metninde, mobil akıllı cihazların geniş ürün, içerik ve hizmet yelpazesine hızlı ve kolay erişim sağlayarak insan yaşamında temel bir rol oynadığı ve bu nedenle, mobil akıllı cihazların ana unsur olarak yer aldığı mobil ekosistemdeki işleyişin, tüketici refahı üzerinde doğrudan etkilere sahip olabildiği vurgulanır.

Bu doğrultuda Rekabet Kurumu, mobil ekosistemlerin yol açtığı muhtemel rekabetçi ve rekabet karşıtı etkilerin anlaşılmasının ve bunlara dayanılarak etkin politikaların kurulanmasının, dijital ekonomide rekabetçi bir piyasa ortamının oluşması adına önemli bir adım teşkil ettiğini ifade eder ve Mobil Ekosistemler Sektör İncelemesi'nin bu adıma öncülük etmek amacıyla başlatıldığını vurgular.

Önemli Kurul Kararları

Topla-Dağıt Karteli

Perakende Kararı

Bilindiği üzere, Kurul'un Zincir Marketler kararı^[5] ile 2021 yılında birbirine rakip zincir marketlerin doğrudan veya ortak tedarikçileri aracılığıyla fiyat geçişlerinin koordinasyonunu sağladıkları, rekabete hassas bilgileri paylaştıkları, ortak tedarikçileri aracılığıyla rakip fiyatlarına müdahale ettikleri; bu yolla topla-dağıt (*hub and spoke*) özelliği taşıyan kartel niteliğindeki anlaşma veya uyumlu eylemler içinde oldukları tespit edilmiş ve 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri değerlendirilmiştir.

Perakende Kararı'nda^[6] ise, tedarikçiler mercek altına alınarak, hızlı tüketim malları sektöründe üretici/tedarikçi olarak faaliyet gösteren 15 teşebbüsün ve perakendeci olarak faaliyet gösteren beş teşebbüsün topla-dağıt karteli ve yeniden satış fiyatının belirlenmesi suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği iddiası ele alınır.^[7]

Kurul'un değerlendirmesi neticesinde; (i) perakendeci teşebbüsler arasında ortak tedarikçiler aracılığıyla dolaylı temaslar yoluyla fiyatların ve/veya fiyat artışlarının koordinasyonunun sağlandığı, (ii) ortak tedarikçiler aracılığıyla geleceğe yönelik fiyatlar, fiyat artış tarihleri, dönemsel aktiviteler ve kampanyalar gibi rekabete hassas bilgilerin paylaşıldığı, (iii) fiyat indirimine giden veya pazar genelinde fiyatların arttığı dönemde henüz fiyat artışı yapmayan perakendecilerin fiyatlarına tedarikçiler aracılığıyla müdahale edilmesi suretiyle söz konusu fiyatların tüketiciler aleyhine yükseltilmesinin sağlandığı ve (iv) rakip fiyatlarının yükselmemesi halinde ürün özelinde fiyat düşürme (bozma) gibi çeşitli stratejiler yoluyla teşebbüsler arasındaki danışıklılığa uyumun sürekli olarak gözetildiği tespit edilir.

Karar kapsamında, soruşturmaya taraf 12 adet tedarikçi teşebbüs bakımından idari para cezası uygulanmasına karar verilir. Soruşturmaya taraf 5 adet perakendeci teşebbüs bakımından ise kararda ihlal tespiti yer almasına rağmen, *Zincir Marketler* kararında aynı uygulamalar nedeniyle soruşturma tarafı perakendeci teşebbüsler aleyhine idari para cezası uygulandığından “*ne bis in idem*” hukuk genel ilkesi gereği, idari para cezasına hükmedilmesine yer olmadığı kanaatine varılır.

Sunny Kararı

Karar^[8], Sunny Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.’nin (“**Sunny**”), Vatan Bilgisayar San. ve Tic. A.Ş. (“**Vatan**”), Teknosa İç ve Dış Tic. A.Ş. (“**Teknosa**”) ve Media Markt Turkey Ticaret Limited Şirketi (“**MediaMarkt**”) arasındaki dolaylı bilgi değişimine aracılık etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin değerlendirilmesine ilişkindir. Kararda ayrıca, Sunny’nin yetkili satıcılarına internet satış yasağı getirmek ve/veya yeniden satış fiyatı tespitinde bulunmak suretiyle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal edip etmediği de değerlendirilir.

Kurul, değerlendirmesi neticesinde, dolaylı bilgi değişimine ilişkin olarak (i) Sunny’nin rakibi konumundaki tedarikçilerinden değil, dikey ilişkide olduğu perakendeci konumundaki yeniden satıcılarından bilgi aldığına, (ii) rakipler arası bilgi değişiminin şartlarının oluşmadığına, (iii) topla-dağıt karteline ilişkin ispat standardının sağlanmadığına ve (iv) ilgili uygulamaların yeniden satış fiyatının tespitine yönelik olduğuna kanaat getirir.

Sonuç olarak Kurul Sunny’nin, yeniden satıcılarının satış fiyatının tespit edilmesine yönelik davranışlarının 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal ettiğine karar verir. Sunny’nin, uzlaşma usulüne başvurması sonucunda, teşebbüse verilecek idari para cezasında %25 oranında indirim yapılarak Sunny bakımından yürütülen soruşturma uzlaşma usulü ile sonuçlanır.

Yerinde İncelemenin Engellenmesi

Naos Kozmetik Kararı

Karar^[9], yürütülen önaraştırma kapsamında Naos İstanbul Kozmetik San. ve Tic. Ltd. Şti.’de (“**Naos**”) yapılan yerinde incelemenin engellendiği veya zorlaştırıldığı değerlendirilmesine ilişkindir.

Yerinde inceleme sırasında bir teşebbüs çalışanı, şahsi kullanımı ve iş yazışmaları için yalnızca tek telefon kullandığını ifade eder. Bununla birlikte Kurul, şahsın telefonunda WhatsApp uygulamasının, rehber listesinin, arama kayıtlarının veya herhangi bir yazışmasının bulunmamasının hayatın olağan akışına uygun olmadığını ve şüphe barındırdığını değerlendirir. Bunun üzerine Kurulun 23.06.2022 tarihli ve 22-28/467-M sayılı kararı kapsamında teşebbüste ikinci kez yerinde inceleme gerçekleştirilir.

Aynı çalışanın yerinde incelemenin başlamasının ardından, GSM hattını bir mobil cihazdan çıkarttığı, kullanmadığı ve/veya boş olduğu tespit edilen bir mobil cihaza tarakarak incelenmek üzere yerinde inceleme ekibine teslim ettiği ve bu durumun Bilgi Teknolojileri Kurumu'ndan gelen verilerle açıkça ortaya konulduğu tespit edilir. İlgili alışan, WhatsApp iletişim uygulaması kullanmadığını beyan etmesine rağmen, yerinde incelemeler sonucunda mesajlaşmalar tespit edilir. Bu doğrultuda Kurul, Naos tarafından yerinde incelemenin engellendiği/zorlaştırıldığına kanaat getirir ve ilgili teşebbüsün 2021 yılı gayri safi gelirlerinin binde beşi oranında olmak üzere idari para cezası verilmesine hükmeder.

ilek Gayrimenkul Kararı

Karar^[10], yürütölen önaraştırma kapsamında ilek Gayrimenkul Abdurrahman Altunbay'da ("**ilek Emlak**") yapılan yerinde incelemenin engellendiği veya zorlaştırıldığının değerlendirilmesine ilişkindir.

Kurul tarafından ilek Emlak'ta yapılan yerinde inceleme devam ederken teşebbüs sahibi bir telefon görüşmesinin ardından bir yakınının trafik kazası geçirdiğini, hayati açıdan aciliyet arz eden bir durumun bulunduğunu ve önce kaza mahalline ardından Ankara Őehir Hastanesi'ne gitmeleri gerektiğini ifade ederek iki arkadaşı ile birlikte teşebbüsten ayrılmalarına izin verilir. Teşebbüs yetkilileri tarafından verilen bilginin doğruluğu hususunda şüphe oluştuğundan, yerinde incelemenin engellenmesi/zorlaştırılması niteliği teşkil edebilecek bu davranışlar nedeniyle, engelleme tutanağı hazırlanır ve imzalanır.

14.03.2023 tarihinde teşebbüs sahibinden gerçekleştiği iddia edilen trafik kazasına ilişkin belge sunulması istendiğinde, anılan trafik kazasının inceleme gününde, inceleme saatinden yaklaşık üç saat önce gerçekleştiği görölür.

Bununla birlikte, daha sonra elde edilen bilgi ve belgelerden, durumun incelemeyi yarıda kesmek suretiyle teşebbüsten ayrılmayı gerektirecek ölçüde aciliyet arz etmediği anlaşılır ve incelemeyi bu şekilde yarıda kesen ilek Emlak'ın yerinde incelemeyi engellediği/zorlaştırdığı değerlendirilir. Bu nedenle, teşebbüs aleyhine idari para cezası uygulanır.

Aı Okulları Kararı

Karar^[11], incelemede görevli Kurum personelinin bekletilmesi, incelemeye rıza gösterilmemesi ve istenen bilgi ve belgelerin ilgili personele sunulmaması davranışları sebebiyle Aı Eğitim Öğretim Hizmetleri A.Ő.'de ("**Aı Okulları**") yapılmak istenen yerinde incelemenin engellenmesi/zorlaştırılmasına ilişkindir.

Yerinde inceleme yapmak üzere görevlendirilen meslek personeli, Akatlar Aı Okulları'na gitmiş ancak uzun bir süre yetkili kişilere ulaşmamıştır. İncelemeye

başlanması gerekliliği konusunda sekreterler, Kurum'un avukatı ve Güvenlik Şefi olmak üzere birçok kişi uyarılmıştır. Akatlar'da yer alan Açı Okulları'nın teşebbüs birliği içinde yer almadığının ve görevli yöneticinin okulda olmadığının belirtilmesi üzerine Bahçeköy Açı Okulları'nı ziyaret eden inceleme ekibi inceleme prosedürüne uygun bir biçimde bilgilendirme yapmasına karşın, Kurum'un avukat ve müdürleri mahkeme kararı olmaksızın ekibin inceleme yapamayacağı konusunda diretmişlerdir. Avukatın yerinde inceleme yapılmasına açıkça rıza göstermemesi karşısında teşebbüsten çıkma kararı alınmıştır.

Buna ek olarak Kurul, Açı Okulları'nın e-posta sunucularını inceleme heyetine sunabileceğini teklif etmesinin, 4054 sayılı Kanun'un 15. maddesinde inceleme heyetine açıkça teşebbüslerin defterlerini, fiziki ve elektronik ortamlarda inceleme yetkisi vermesi karşısında yeterli ve elverişli inceleme fırsatı sunmayacağını değerlendirir. Ayrıca, Bahçeköy Açı Okulları'nda incelenen şahsi bilgisayarda Açı Okulları ile ilgisi olmayan ticari sır niteliğinde bilgilerin de yer aldığı savunmasına Kurul, aksinin kabul edilmesi halinde 4054 sayılı Kanun'un ihlal edildiğine yönelik delillerin elde edilmesinin en önemli aracı olan yerinde incelemeyi işlevsiz kılacağı gerekçesi ile itibar etmez. Anılan sebeplerle Kurul, teşebbüsün yerinde incelemenin gerçekleşmesini sözlü ve fiziki olarak engellediğine kanaat getirerek idari para cezasına hükmeder.

Yeniden Satış Fiyatının Tespiti

Duru Bulgur Kararı

Kurul, perakende zincirlerine yönelik satışlarında, yeniden satış fiyatını belirlediği iddiası üzerine Duru Bulgur Gıda San. ve Tic. A.Ş. ("**Duru**") hakkında soruşturma başlatır. Kararda^[12], teşebbüs içi yazışmalar ve alıcılar ile yapılan yazışmalara ilişkin olarak elde edilen deliller doğrultusunda, Duru'nun perakende satış noktalarının yeniden satış fiyatlarına müdahalesinin tavsiye niteliğinin bulunmadığı ve Duru'nun satış noktalarına, ürünlere ilişkin raf fiyatlarını ve kâr marjlarını ya da indirim oranlarını birçok kez sabit fiyat ve sabit oran olarak dikte ettiği ortaya konulur. Bu kapsamda Kurul, Duru'nun perakende seviyesinde faaliyet gösteren teşebbüslerin yeniden satış fiyatlarını belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine ve söz konusu eylemin Kanun'un 5. maddesi kapsamında muafiyetten yararlanamayacağına karar verir. Bu çerçevede, Duru aleyhine, 2020 yılı gayrisafi gelirleri üzerinden taddiren 4.407.979,26 TL tutarında idari para cezası uygulanır.

Perakende Kararı (YSFT Bölümleri)

Yukarıda değinildiği üzere perakende kararı^[13] *Zincir Marketler* kararını tamamlayıcı niteliktedir ve Kurul bu kez üretici/tedarikçi teşebbüsleri merccek altına alır. Karar, hızlı tüketim malları sektöründe üretici/tedarikçi olarak faaliyet gösteren 15 teşebbüsün ve perakendeci olarak faaliyet gösteren 5 teşebbüsün 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin değerlendirilmesine ilişkindir.

Karara konu belgeler incelendiğinde, (i) ürünlerin perakende raf fiyatlarının yakından takip edildiği, (ii) istenilen seviyede olmayan satış fiyatlarının nedeninin sorgulandığı, (iii) fiyatlara müdahale edildiği ve yükseltildiği, (iv) perakendecilerin kar marjlarının belirlendiği, (v) perakendecilere aktivite yapılabilmesi için raf fiyatlarının yükseltilmesi şartı getirildiği, (vi) öngörülenden düşük fiyat uygulayan perakendecilere cezalandırma stratejisi olarak ürün sevkiyatının durdurulduğu, (vii) perakendecilerin fiyatlama kararlarında bağımsız olmadıkları sebeplerinden soruşturma tarafı bazı teşebbüsler tarafından perakendecilerin yeniden satış fiyatının tespit edildiği değerlendirilir.

Bu kapsamda yeniden satış fiyatının tespiti iddiaları açısından üretici/tedarikçi olarak faaliyet gösteren bazı teşebbüslerin yeniden satış fiyatlarını belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri değerlendirilir ve anılan teşebbüsler hakkında idari para cezası uygulanır. Bazı tedarikçi teşebbüsler bakımından ise yeterli bulguya ulaşılamadığından idari para cezası uygulanmasına yer olmadığı yönünde karar verilir.

Dijital Pazarlarda Rekabet İhlalleri

Trendyol Kararı

Karar^[14], DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret A.Ş.'nin ("**Trendyol**") çok kategorili e-pazaryerindeki gücünü çapraz sübvansiyon yoluyla çevrim içi yemek ve market siparişi pazarında kötüye kullandığı ve çevrim içi market siparişi pazarında satıcılarla en çok kayırlan müşteri ("EKM") koşulu içeren sözleşmeler akdettiği iddiası ile başvuru sahibinin geçici tedbir talebinin değerlendirilmesine ilişkindir.

Kararda, Trendyol Market hizmeti kapsamında ilgili ürün pazar tanımı yapılırken, hizmetin tüketici gözünde başka hizmetler ile ikame edilebilmesi halinde pazar tanımının genişletilebileceği belirtilir. Bu kapsamda, çevrimiçi platformların geleneksel kanala ikame olmayacağı değerlendirilir ve ilgili ürün pazarı çevrim içi hızlı tüketim malları siparişi-servisi hizmetleri pazarı olarak tanımlanır.

Yapılan incelemede Trendyol Market'in maliyet altı fiyatlama stratejisinin rakipleri üzerinde fiili bir etki doğurmadığı, potansiyel etkiye işaret eden bir durum da olmadığı tespit edilir. Kurul tarafından, Trendyol'un çok kategorili e-pazaryerindeki hâkim durumunu çapraz sübvansiyon yoluyla çevrim içi yemek siparişi-servisi platform hizmetleri ve

çevrim içi hızlı tüketim malları siparişi servisi hizmetleri pazarında kötüye kullanarak 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiğine ilişkin olarak incelenen dönem bakımından herhangi bir bulgu veya belgeye ulaşılmadığı değerlendirilir ve bu nedenle soruşturma açılmasına yer olmadığı yönünde kararı verilir.

Ek olarak, her ne kadar Trendyol'un marketler ile akdettiği sözleşmelerde dar EKM hükmünün yer aldığı tespit edilse de sözleşmelerin önaraştırmada incelenen dönem bakımından 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında olduğu sonucuna ulaşılır. Son olarak, Kurul'da iddia konusu eylemlerin rekabet ihlali olabileceği yönünde kanaat oluşmadığından başvuru sahibinin geçici tedbir alınması yönündeki talebinin reddine karar verilir.

Meta Platforms Kararı

Karar^[15], Meta Platforms, Inc. (**Eski unvanı Facebook Inc.**), Meta Platforms Ireland Limited (**Eski unvanı Facebook Ireland Limited**), WhatsApp LLC ile Madoka'nın 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettikleri iddiasının değerlendirilmesine ilişkindir. Karar, hakkında soruşturma yürütülen Meta Platforms, Inc., Meta Platforms Ireland Limited ve WhatsApp LLC'den oluşan Facebook ekonomik bütünlüğünün; kişisel amaçlı sosyal ağ hizmetleri, tüketici iletişim hizmetleri ve çevrim içi görüntülü reklamcılık pazarlarında hâkim durumda olduğunun tespiti bakımından önem arz eder.

Kurul tarafından, Facebook'un temel hizmetler olarak adlandırılan Facebook, Instagram ve WhatsApp hizmetlerinden topladığı verileri birleştirmek suretiyle kişisel amaçlı sosyal ağ hizmetleri ile çevrim içi görüntülü reklamcılık pazarlarında faaliyet gösteren rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırmak ve pazara giriş engeli yaratmak suretiyle rekabetin bozulmasına yol açtığı ve bu doğrultuda 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği değerlendirilerek, idari para cezasına hükmedilir. Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem Ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik ("Ceza Yönetmeliği") uyarınca hükmedilen idari para cezasından Meta Platforms, Inc., Meta Platforms Ireland Limited ve WhatsApp LLC'den müteselsilen sorumlu tutulur.

Ayrıca kararda, Facebook'un (i) ihlali sonlandırmak ve pazardaki etkin rekabetin tesis edilmesini temin etmek için gerekli tedbirleri, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren en geç 1 ay içerisinde Kurum'a sunması, (ii) gerekli tedbirleri gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 6 ay içerisinde yerine getirmesi, (iii) ilk uyum tedbirinin uygulanmaya başlamasından itibaren 5 yıllık süre boyunca ve yılda bir periyodik olarak Kurum'a rapor sunması yükümlülüklerinin yerine getirilmesi yönünde karar verilir.

Uzlaşma Mekanizması

Beypazarı/Kınık Kararı

Kurul bu kararında^[16] sade, aromalı, vitaminli, meyveli maden suyu, limonata ve gazoz üretim ve satışı alanlarında faaliyet gösteren Beypazarı İçecek Pazarlama Dağıtım Ambalaj Turizm Petrol İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin, ("**Beypazarı**") rakibi Kınık Maden Suları A.Ş. ("**Kınık**") ile güncel ve geleceğe dönük fiyat bilgilerine, fiyat değişim tarihlerine, zamlı fiyatlara ilişkin bilgi değişiminde bulunarak fiyat tespit etmek ve dolayısıyla kartel kurmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği iddialarını ve Beypazarı'nın uzlaşma başvurusunun yanı sıra Aktif İşbirliği Yönetmeliği kapsamındaki pişmanlık başvurusunu da incelemiştir.

Kınık ile Beypazarı arasındaki yazışmalarda geleceğe yönelik fiyat güncelleme bilgisinin ve yapılacak zam oranının paylaşıldığı tespit edilmiş ve bu bilgi paylaşımının tek başına, her bir teşebbüsün kendi ticari politikalarını ve faaliyetlerini bağımsız olarak belirlemesi durumuna aykırılık teşkil ettiği değerlendirilmiştir. Aynı zamanda, kararda söz konusu teşebbüslerin fiyat geçiş tarihlerine ilişkin bilgileri birbirleri ile paylaşarak fiyatları birlikte belirlemeye yönelik bir uzlaşmanın içerisinde oldukları ifade edilir. Ayrıca, Beypazarı'nın pazar lideri konumunda olduğu gözetilerek A101 ve BİM gibi marketlerde fiyat belirleyici bir role sahip olabileceğinin altı çizilir.

Bu kapsamda Beypazarı'nın rakibi ile amacı itibarıyla rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma, diğer bir deyişle kartel, içerisinde olduğu dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği kanaatine varılır. Beypazarı, 13.05.2022 tarihli uzlaşma metni ile hakkındaki yürütülen soruşturmanın uzlaşma ile sonlandırılmasını talep eder ve Aktif İşbirliği Yönetmeliği uyarınca pişmanlık başvurusu yapar.

Beypazarı'nın Aktif İşbirliği Yönetmeliği uyarınca yaptığı pişmanlık başvurusuna ilişkin olarak dosya kapsamında başkaca bir başvurunun bulunuyor olması ve başvurusunun açılan önaraştırmanın tamamlanmasından sonra, soruşturma safhasında yapılmış olması sebepleriyle tam bağışıklıktan faydalanamayacağı tespit edilir. Bunun üzerine başvuru Aktif İşbirliği Yönetmeliği'nin 5. veya 8. maddeleri (kısmi bağışıklık) uyarınca değerlendirilir. Bu kapsamda, teşebbüs tarafından dosyaya sunulan ihlali aydınlatıcı bilgi ve belgelerin varlığı sebebiyle, Aktif İşbirliği Yönetmeliği'nin 6(1)(a) maddesinde yer alan şartların sağlandığı değerlendirilir ve idari para cezasının hesaplanmasında Beypazarı lehine indirim uygulanmasına karar verilir.

Sonuç olarak, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal eden Beypazarı'na uygulanan idari para cezasının kısmi bağışıklık hükümleri gereği %35 oranında indirimine ve sunulan uzlaşma metni çerçevesinde cezanın %25 oranında indirilmesine karar verilir. Böylece Beypazarı hakkındaki soruşturma uzlaşma usulü ile sonlandırılır.

Yeniden Satış Fiyatının Tespitine İlişkin Uzlaşma Kararları

2023 yılında, yeniden satış fiyatının tespitine ilişkin olarak çok sayıda uzlaşma kararının mevcut olduğu görülür. Avon, Colastin, Kozmoklinik, Farmasi, Natura Gıda, Eczacıbaşı Gıda, Hixsan, Miele Elektrikli Aletler dahil olmak üzere çeşitli teşebbüsler hakkında verilen kararlar, bu ihlal türü bakımından soruşturmaların sıklıkla uzlaşma ile sonuçlandığını gösterir niteliktedir.

Taahhüt Kararları

Martı Kararı

Karar^[17], Martı İleri Teknoloji A.Ş. ("**Martı**") hakkında yürütülmekte olan soruşturma kapsamında sunulan taahhütlerin değerlendirilmesine ilişkindir. Dosya kapsamında ele alınan temel rekabetçi endişe özetle, Martı'nın maliyet altı fiyatlandırma davranışı ile rakiplerini dışlayarak rekabet karşıtı piyasa kapamanın oluşmasına sebep olup olmadığı hususudur.

Kurul, dosya konusu rekabetçi endişenin, açık ve ağır ihlal niteliğinde olmadığını değerlendirir. Teşebbüsün beş maddelik taahhüt metninde özetle net karlılık gibi analizlerde sürüş süresinin yerine sürüş sayısının esas alınması, hesaplamalarda il özelinde operasyonel giderlerin esas alınması ve taahhüttün bağımsız mali danışmanlık şirketi uyarınca denetlenmesi ele alınır.

Kurul, sunulan taahhütlerin, rekabet sorunlarıyla orantılı, bu sorunları gidermeye elverişli, kısa sürede yerine getirilebilir ve etkili şekilde uygulanabilir olduğu kanaatine varır. Bu kapsamda taahhüt metni Kurul kararı ile bağlayıcı hale getirilir ve böylelikle soruşturma, ihlal tespiti yapılmaksızın sonlandırılır.

BSH Kararı

Karar^[18], BSH Ev Aletleri Sanayi ve Tic. A.Ş.'nin ("**BSH**") yetkili satıcılarına internet satış yasağı getirmek ve/veya yeniden satış fiyatı tespitinde bulunmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine yönelik iddialar hakkında başlatılan soruşturma kapsamında sunulan revize taahhütlerin değerlendirilmesine ilişkindir.

Kurul, sunulan taahhütlerin, rekabet sorunlarını gidermeye elverişli ve etkili şekilde uygulanabilir olduğu gerekçeleriyle kabul edilebileceği sonucuna varır. Bu kapsamda, fiziksel satış kanallarında yapılan satışlara yönelik olarak; BSH'nin Teknosa ve Media Markt ile akdettiği çerçeve sözleşmelerde ve marka münhasır bayilik sözleşmelerinde yer alan hükümlere ilişkin sunulan taahhütlerin bağlayıcı hale getirilmesine karar verilir. Ek olarak, yetkili satıcıların çevrim içi platformlarda yapacakları satışların sınırlanmamasına ilişkin de çeşitli taahhütler bağlayıcı hale getirilir.

İzinsiz Gerçekleştirilen Birleşme ve Devralma (Gun Jumping)

Elon Musk/Twitter Kararı

Kararda^[19], Twitter Inc.'in tek kontrolünün Elon Musk tarafından devralınmasına yönelik işlemin 4054 sayılı Kanun'un 11. maddesi uyarınca resen incelenmesi sonucunda Kurul, işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna karar verir. Kurul, işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine kanaat getirir. Öte yandan, işlemin Kurul'dan izin alınmaksızın gerçekleştirilmesi nedeniyle, devralan konumundaki işlem tarafı Elon Musk'a, 2022 yılında Türkiye'de elde ettiği gayri safi gelirin binde biri oranında idari para cezası uygulanmasına karar verilir.

Söz konusu idari para cezası, Birleşme ve Devralmalarda İlgili Teşebbüs, Ciro ve Yan Sınırlamalar Hakkında Kılavuz'un 21. paragrafı uyarınca gerçek kişiler, kişisel olarak veya herhangi bir ekonomik birim üzerindeki kontrol hakları aracılığıyla iktisadi faaliyette bulunmaları halinde teşebbüs sayılmaları nedeniyle, bahsi geçen işlemde devralan teşebbüs konumunda olan Elon Musk'a uygulanır.

Kuruma Yanlış veya Yanıltıcı Bilgi Sunulması

Farmasi Kararı

Karar^[20], Farmasi Enternasyonal Ticaret A.Ş.'nin ("**Farmasi**") Kurum'un bilgi talebine cevaben sunulan yanıtlarının yanlış/yanıltıcı bilgi kapsamında değerlendirilmesine ilişkindir. Kararda yanıltıcı olarak değerlendirilen üç yanıt üzerinde durulur. İlk olarak yerinde incelemede elde edilen belgelerde yer alan e-posta içeriklerinde "*Girişimci Çalışma Kitapçığı*"nda atıfta bulunulan 12. maddenin, Farmasi tarafından gönderilen cevabi yazıda güncel olduğu beyan edilen sözleşmede yer almadığı tespit edilir. İkinci olarak, e-posta içeriğinde yer alan ve teşebbüs tarafından 2018'de eklendiği iddia edilen hükmün aslında 2017 yılında da yer aldığı anlaşılır. Ayrıca Farmasi'nin 2021 yılında Tan-Alize Kozmetik ve Temizlik Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.'ye ("**Tan Alize**") gerçekleştirdiği ihracat amaçlı geri satışların tutarlarının her bir belgede farklı beyan edildiği görülür.

Sonuç olarak, teşebbüsün cevabi yazılarında belirttiği sözleşme ve kitapçık hakkında sunulan yanıtların gerçeği yansıtmaması, anılan sözleşme ve kitapçıkta yer alan, alıcıların yeniden satış fiyatının tespit edilmesine ve internet satışlarının kısıtlanmasına yönelik sözleşmelerin 2018 yılı ve öncesinde de yürürlükte olması ancak teşebbüs tarafından ilgili evrakın Kurum'un bilgi talebine cevaben iletilmemesi sebepleriyle söz konusu eylemin 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrası kapsamında yanıltıcı bilgi verilmesi fiilini teşkil ettiği sonucuna varılır ve teşebbüsün 2021 mali yılı sonunda oluşan ve Kurul tarafından belirlenen yıllık gayri safi gelirlerinin binde biri oranında idari para cezasına hükmedilir.

Anayasa Mahkemesi Kararları

4054 Sayılı Kanun'daki Çeşitli Hükümlerin İptaline İlişkin Karar

Anayasa Mahkemesi'nin ("AYM" veya "Mahkeme") 2020/67 E. 2022/139 K. sayılı 09.11.2022 tarihli kararında^[21], 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un ("7246 sayılı Kanun") bazı hükümlerinin Anayasa'ya aykırılığı sebebiyle iptal edilmesi ve yürürlüklerinin durdurulması talebi incelenir.

İlgili AYM kararında temel olarak dört hüküm incelenir. Karar kapsamında, yapısal ve davranışsal tedbirleri düzenleyen 4054 sayılı Kanun'un 9/1. maddesinde yer alan bölümün iptali talebinin reddine, yerinde incelemeyi düzenleyen 15/1/[a]. maddesinde yer alan bölümün iptali talebinin reddine, Kurum personelinin statüsünü düzenleyen 34. maddenin ve geçici 6. maddenin ise iptaline karar verilir.

4054 Sayılı Kanun'un 9(1). Maddesine İlişkin Değerlendirme

4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi, Kurul'a rekabet ihlallerine neden olan tüm işlem ve eylemlere yönelik rekabet kısıtlayıcı duruma son verecek tedbirleri alma görev ve yetkisi tanınır. Rekabeti kısıtlayıcı ihlâlin sona erdirilmesi amacıyla teşebbüslerin belirli faaliyetlerini yahut ortaklık paylarını ya da mal varlıklarını devretmeleri şeklindeki yapısal tedbirlere başvurulabileceği öngörülür. Bu kapsamda bu hükmün yargı kararı olmaksızın mal varlığının devri sonucunu doğurduğu, mülkiyet ve teşebbüs özgürlüğünün sınırlandırılmasına neden olduğu, bu yöndeki kararın yargı kararıyla iptal edilmesi hâlinde dahi devir dolayısıyla teşebbüslerin ağır ve telafisi imkânsız zararlara uğramasının kaçınılmaz olduğu, öngörülen hak sınırlamalarının orantılı olmadığı ileri sürülerek, ilgili hükmün iptali talep edilmiştir. AYM, yaptığı değerlendirmede, her ne kadar mülkiyet hakkı ve teşebbüs özgürlüğüne yönelik bir müdahale söz konusu olsa da serbest piyasa ekonomisinin korunmaya çalışıldığı, kamu yararının gözetildiği gerekçeleri ile meşru amacın bulunduğunu ifade eder ve müdahalenin elverişlilik ve ölçülülük ilkelerine de aykırı olmadığını değerlendirir.

4054 Sayılı 15(1)(a). Maddesine İlişkin Değerlendirme

4054 sayılı Kanun 15/1/[a] hükmünde yer alan "... bunların kopyalarını ve fiziki örneklerini alabilir." ifadesi 15. madde açısından iptal davasının temelini oluşturur. İptal talebindeki temel iddialar, hiçbir sınırlama olmaksızın teşebbüslerin her türlü belgesinin kopyalanmasının ve örneğinin alınmasının bu madde ile mümkün kılınmasına ek olarak, hükmün kişisel verilerin elde edilmesi ve işlenmesi konusunda herhangi bir güvence içermemesinin hukuki belirlilik ilkesiyle bağdaşmaması ve orantılı olmamasıdır. Ancak AYM, ilgili kuralın; belirli, ulaşılabilir ve öngörülebilir nitelikte olduğuna ve demokratik toplum düzeninin gerekleri ile bağdaşmayan herhangi bir yönünün olma-

diğına karar verir. Buna ek olarak, ticari sır niteliğinde bilgilerin ifşa edilememesi gibi çeşitli güvenceleri de karşılayan hükmün teşebbüse aşırı külfet getirmediği ve orantısız bir müdahaleye neden olmadığı altı çizilir. Nitekim karar, özel hayatın gizliliği hakkı kapsamında kişisel verilerin korunmasını isteme hakkının gerçek kişilerin yanı sıra tüzel kişilerce de kullanılabilmesi ifade edilmesi bakımından önem arz eder. Öte yandan AYM başkanının da dahil olduğu dört karşı oy yazısında, müdahalenin konut dokunulmazlığı açısından da değerlendirilmesi gerekliliği, her türlü verinin incelenemesinin belirlilik çerçevesinde kanunilik açısından aykırılık doğuracağı ifade edilir.

4054 Sayılı 34. Maddesine İlişkin Değerlendirme

4054 sayılı Kanun'un 34. maddesinde Kurum'a personel kadrosuna ilişkin esas ve usulleri belirleme yetkisi verilir. AYM, Kurum bünyesinde yapılacak atama işlemlerinin kanun ile yapılması gerekirken, bu yetkinin bir yürütme organı ve idare olan Kurum'a bırakılmasının "yasama yetkisinin devri" sonucunu doğurduğunu değerlendirir ve hükmü hukuka aykırı bulur.

4054 sayılı Kanun'un geçici 6. maddesi ile Kurum içerisinde bazı görev tanımlarıyla Kurum'un kadrosunda bulunanların araştırmacı kadrolarına atanmış sayılacakları ve bu kişilerin Kurum tarafından ihtiyaç duyulan işlerde görevlendirileceği hüküm altına alınır. AYM bu hüküm kapsamında yaptığı değerlendirmede ise Kurum'un kişilerin görevlerinin sona ermesiyle araştırmacı kadrosuna atanmalarını gerektiren hukuki veya fiili bir zorunluluk olmaması karşısında hukuku güvenliğe ilkesinin ihlal edildiğine kanaat getirir ve hükmün iptaline karar verir.

Ford Otomotiv Yerinde İnceleme Kararı

Kararda^[22], yerinde inceleme yetkisinin kullanılması için hakim kararı alınmamış olmasının, konut dokunulmazlığı hakkının ihlali olduğu ve rekabeti kısıtlayıcı davranışlarda bulunduğu gerekçesiyle idari para cezası uygulanması nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiası değerlendirilir.

Otomotiv pazarında faaliyet gösteren çeşitli teşebbüslerin ticari sır niteliğindeki stok, hedef satış stratejisi ile fiyat stratejilerine ilişkin bilgilerin paylaşımına yönelik çeşitli yollarla yapılan görüşmelerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil et-

tiği iddiaları üzerine gerçekleştirilen soruşturma sureci, işbu AYM kararına temel teşkil eder. Ford Otomotiv Sanayi A.ř. ("**Ford**"), Anayasa'nın 21. maddesi uyarınca konut dokunulmazlığı hakkına ancak hakim kararıyla mudahale edilebileceğini ve işyerinde gerçekleştirilen yerinde incelemenin yeterli kanuni guvenceleri içermediğini iddia eder.

AYM merkez, şube, yonetim işlerinin yrtldđđ kısımlar, çalışma odaları ve tesis niteliğindeki işyerlerini de Anayasa'nın 21. maddesi kapsamında konut olarak değerlendirir. Ayrıca ceza muhakemesi bakımından düzenlenen ve bir koruma tedbiri olan "arama" yetkisi ile "yerinde inceleme" arasındaki benzerlikler üzerinden, yonetim işlerinin yrtldđđ ve çalışma odaları gibi herkesin serbestçe giremediği alanlara Kurum uzmanlarının serbestçe girmesinin konut dokunulmazlığına mudahale niteliğinde olduğunu belirtir. Ek olarak, Anayasa'nın 21. maddesinde korunan konut dokunulmazlığına hakim kararı olmaksızın inceleme yapan Kurum için bir istisna getirilmediği ifade edilir.

Netice itibariyle, AYM yalnızca başvurucunun hak ihlaline değil, 4054 Sayılı Kanun'un 15. maddesi uyarınca rekabet uzmanlarına tanınan ve kural olarak, hâkim kararı olmaksızın yerinde inceleme yapma imkânı sağlayan yetkinin anayasaya aykırılığına hükmeder. Ayrıca, yapısal sorunun üzülmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne bildirimde bulunmaya karar verilir. Anılan karara karşı iki karşı oy yazısı kaleme alınır, üyelerin gerekçeleri temel olarak yerinde incelemenin bir arama faaliyeti olmaması ekseninde toplanır.

Sonuç

işbu rapor kapsamında ayrıntılı şekilde ele alındığı üzere 2023 yılında Türk rekabet hukukunda önemli gelişmeler yaşandı. Kurul'un onlarca farklı sektöre yeni soruşturma başlattığı, sonuçlanan soruşturmalar kapsamında ise pek çok teşebbüse idari para cezası uyguladığı grlr. Çok sayıda sektörü ilgilendiren ve neredeyse rekabet hukukunun bütün alanlarına dokunan Kurul kararlarının oldukça kapsamlı ve ayrıntılı açıklamalar içerdiği gözlenir.

Uzlaşma mekanizmasının oldukça yaygın kullanılması, geride bıraktığımız yılın çarpıcı gelişmelerindedir. Özellikle yeniden satış fiyatının belirlenmesi ihlalinin konu edinildiği soruşturmaların büyük bölümünün uzlaşma ile sonuçlanması dikkat çekicidir.

2023 yılı içerisinde yaşanan mevzuat değişikliği sonucunda, kartellerin ortaya çıkarılması amacıyla Kurum ile yapılacak işbirliklerinin ne şekilde seyredeceği şimdiden merak konusudur. Ayrıca, teşebbüslerin insan kaynakları uygulamalarının şekillenmesi bakımından Kurul'un soruşturma kararına ilişkin gerekçeli kararının yayımlanması şimdiden ilgiyle beklenir. 2024 yılında yapılacak yerinde incelemelerde Kurum uzmanlarının inceleme yöntemlerinde değişiklik görülüp görülmeyeceği de ilgi çeken başkaca bir konudur. Bu kapsamda, 2024 yılında da Türk rekabet hukuku bakımından oldukça önemli gelişmeler yaşanacağı öngörülür.

Kaynakça

1. Kartellerin Ortaya Çıkarılması Amacıyla Aktif İşbirliği Yapılmasına Dair Yönetmelik, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/12/20231216-9.htm>
(Son erişim tarihi: 25.12.2023).
2. Rekabet Kurumu'nun 30.03.2023 tarihli Türkiye HTM Perakendeciliği Sektör İncelemesi Nihai Raporu Nihai Raporu, <https://www.rekabet.gov.tr/Dosya/htm-sektor-nihai-raporu-20230330171447527.pdf>
(Son erişim tarihi: 20.12.2023).
3. Rekabet Kurumu'nun 07.04.2023 tarihli Çevrim İçi Reklamcılık Sektör İncelemesi Ön Raporu, <https://www.rekabet.gov.tr/Dosya/1-cevrimici-reklamcilik-on-raporu.pdf>
(Son erişim tarihi: 21.12.2023).
4. Rekabet Kurumu'nun 12.04.2023 tarihli duyurusu, <https://www.rekabet.gov.tr/tr/Guncel/mobil-ekosistemlere-yonelik-sektor-incele-a7e3e19c-61d8ed118eb1005056850339>
(Son erişim tarihi: 21.12.2023).
5. Rekabet Kurulu'nun 28.10.2021 tarihli ve 21-53/747-360 sayılı kararı Zincir Marketler kararı, <https://www.rekabet.gov.tr/Karar?kararId=82884ab7-9d26-405c-9019-e2b9ee10f2c7>
(Son erişim tarihi: 25.12.2023).
6. Rekabet Kurulu'nun 15.12.2022 tarihli ve 22-55/863-357 sayılı Perakende kararı, <https://www.rekabet.gov.tr/Karar?kararId=01440ead-234c-44df-bb96-b44491f7ff9b>
(Son erişim tarihi: 22.12.2023).
7. Kararda, yeniden satış fiyatının tespitine ilişkin ihlal tespiti yapılır. Konuya ilişkin ayrıntılı açıklamalara, işbu raporun "Yeniden Satış Fiyatının Tespiti" başlıklı bölümü altında yer verilir.
8. Rekabet Kurulu'nun 05.01.2023 tarihli ve 23-01/12-7 sayılı Sunny kararı, <https://www.rekabet.gov.tr/Karar?kararId=8c880229-c319-4c39-b0dd-6fbb08c83349>
(Son erişim tarihi: 22.12.2023).
9. Rekabet Kurulu'nun 06.10.2022 tarihli ve 22-45/659-283 sayılı Naos Kozmetik kararı, <https://www.rekabet.gov.tr/Karar?kararId=09e9964b-dfbf-43b2-90d0-3e745a63edb5>
(Son erişim tarihi: 22.12.2023).
10. Rekabet Kurulu'nun 16.03.2023 tarihli ve 23-14/243-79 sayılı Çilek Gayrimenkul kararı, <https://www.rekabet.gov.tr/Karar?kararId=f2869a56-3c8f-4b7d-997f-e394a2b2c66a>
(Son erişim tarihi: 22.12.2023).
11. Rekabet Kurulu'nun 27.10.2022 tarihli ve 22-49/723-303 sayılı Açı Okulları kararı, <https://www.rekabet.gov.tr/Karar?kararId=32f03d82-9bcc-4e5b-a041-bcc1e7a268da>
(Son erişim tarihi: 22.12.2023).

12. Rekabet Kurulu'nun 17.02.2022 tarihli ve 22-09/130-50 sayılı Duru Bulgur kararı, <https://www.rekabet.gov.tr/Karar?kararId=72c7dbe8-9f9e-4be0-aae0-c2f942e3f3a0> (Son erişim tarihi: 22.12.2023).
13. Rekabet Kurulu'nun 15.12.2022 tarihli ve 22-55/863-357 sayılı Perakende kararı <https://www.rekabet.gov.tr/Karar?kararId=01440ead-234c-44df-bb96-b44491f7ff9b> (Son erişim tarihi: 22.12.2023).
14. Rekabet Kurulu'nun 05.01.2023 tarihli ve 23-01/2-2 sayılı Trendyol kararı, <https://www.rekabet.gov.tr/Karar?kararId=2dcc8de6-2b93-47b4-ad08-df6d18159127> (Son erişim tarihi: 24.12.2023).
15. Rekabet Kurulu'nun 20.10.2022 tarihli ve 22-48/706-299 sayılı Meta Platforms kararı, <https://www.rekabet.gov.tr/Karar?kararId=f0b80fbd-0054-4231-ba8a-5137a5eae326> (Son erişim tarihi: 24.12.2023).
16. Rekabet Kurulu'nun 18.05.2022 tarihli ve 22-23/379-158 sayılı Beypazarı/Kınık kararı, <https://www.rekabet.gov.tr/Karar?kararId=a393786b-dd1a-4597-8f02-bb32564182a3> (Son erişim tarihi: 24.12.2023).
17. Rekabet Kurulu'nun 08.09.2022 tarihli ve 22-41/587-247 sayılı Martı kararı, <https://www.rekabet.gov.tr/Karar?kararId=6a7f4eec-fc10-4fdc-8d25-f5cc28747a4c> (Son erişim tarihi: 24.12.2023).
18. Rekabet Kurulu'nun 08.09.2022 tarihli ve 22-41/579-239 sayılı BSH kararı, <https://www.rekabet.gov.tr/Karar?kararId=db1da59b-205c-4ad0-8b02-9fa2d869894c> (Son erişim tarihi: 24.12.2023).
19. Rekabet Kurulu'nun 02.03.2023 tarihli ve 23-12/197-66 sayılı Elon Musk/Twitter kararı, <https://www.rekabet.gov.tr/Karar?kararId=0c23fd2b-b416-4f1c-b775-750439c087ff>, (Son erişim tarihi: 24.12.2023).
20. Rekabet Kurulu'nun 26.01.2023 tarihli ve 23-06/69-20 sayılı Farmasi kararı, <https://www.rekabet.gov.tr/Karar?kararId=b55d06df-20df-4a93-977e-9683b33b577e> (Son erişim tarihi: 24.12.2023).
21. Anayasa Mahkemesi'nin 09.11.2022 tarihli ve 2020/67 E. ve 2022/139 K. sayılı, Kanun'daki Çeşitli Hükümlerin İptaline İlişkin kararı, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230330-5.pdf> (Son erişim tarihi: 25.12.2023).
22. Anayasa Mahkemesi'nin 23.03.2023 tarihli Ford Otomotiv Yerinde İnceleme kararı, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/06/20230620-5.pdf> (Son erişim tarihi: 25.12.2023).

İlgili Kişiler

Mert Karamustafaoğlu
Ortak, Rekabet ve Uyum Lideri

mertkaramustafaoğlu@erdem-erdem.av.tr

Ecem Süsoy Uygun
Yönetici Avukat

ecemsusoy@erdem-erdem.av.tr

Merve Bakırcı
Kıdemli Avukat

mervebakirci@erdem-erdem.av.tr

Can Yıldız
Kıdemli Avukat

canyildiz@erdem-erdem.av.tr

Yasal Uyarı

Bu broşürde yer alan bilgi, belge ve değerlendirmeler sadece bilgilendirme amaçlı olup Erdem & Erdem Ortak Avukatlık Bürosu tarafından hazırlanmıştır. Reklam amacıyla veya Avukatlık Meslek Kuralları'na aykırı olan başka bir amaçla kullanılamaz. Erdem & Erdem tarafından açıkça yazılı olarak izin verilmediği müddetçe bu program içeriğine bağlantı verilemez, kaynak gösterilerek alıntı yapılamaz, kısmen veya tamamen kullanılamaz. Bu program kapsamındaki tüm bilgi, belge ve değerlendirmelerin fikri mülkiyet hakları Erdem & Erdem'e aittir ve tüm hakları saklıdır.

İSTANBUL

Ferko Signature
Büyükdere Caddesi, No. 175 Kat. 3
34394, Esentepe - Şişli, İstanbul

+90 212 291 73 83
+90 212 291 73 82

istanbul@erdem-erdem.av.tr

İZMİR

1476 Sokak, No. 2, D. 27, Aksoy
Plaza Alsancak, İzmir

+90 232 464 66 76
+90 232 466 01 21

izmir@erdem-erdem.com

AMSTERDAM

Office 4.31, Strawinskylaan 457,
1077 XX Amsterdam

+31 (0)20 747 1113

amsterdam@erdem-erdem.nl